

FAKTA OM REGION SYDDANMARK

1. Socioøkonomiske karakteristika for Region Syddanmark

Region Syddanmark har i alt godt 1.201.000 indbyggere, og indbyggertallet har været relativt stabilt de seneste år. Beskæftigelsen i Region Syddanmark var i 2012 på godt 550.000 beskæftigede (opgjort på arbejdssted). I den private sektor er beskæftigelsen størst inden for handel (16,4 pct.), industri (14 pct.), bygge- og anlægssektoren (6,0 pct.) og transport (4,8 pct.). Sammenlignet med hele landet er Region Syddanmark især specialiseret inden for industri og inden for landbrug, skovbrug og fiskeri.

Boks 1: Udvalgte data for regionen

BESKÆFTIGELSE
Den sæsonkorrigerede ledighed i regionen var i februar 2013 på 6,1 pct., hvilket er på niveau med landsgennemsnittet (6 pct.).
Det seneste år (2011 til 2012) er beskæftigelsen faldet med knap 4.800 personer i Region Syddanmark.
PRODUKTIVITET
Region Syddanmark har i perioden 2001-2011 haft en gennemsnitlig årlig produktivitetsvækst på 0,8 pct. (BVT pr. arbejdstime), hvilket er på niveau med landsgennemsnittet (0,7 pct.).
IVÆRKSÆTTERI / INNOVATION
Etableringsraten i Region Syddanmark er 6,8 pct., hvilket er lidt lavere end i landet som helhed (7,6 pct.) (2010). Andelen af nye virksomheder der overlever de første år er derimod lidt højere i Region Syddanmark end på landsplan.
Andelen af iværksættere i Region Syddanmark, der kommer ind i et solidt vækstforløb (målt på antal ansatte) er 6,2 pct. (2010), og andelen er dermed lidt mindre end på landsplan (6,5 pct.).
42 pct. af virksomhederne i Region Syddanmark var innovative i 2011, hvilket er lidt under landsgennemsnittet på 44 pct. (innovation omfatter produkt- og procesinnovation, markedsføringsinnovation og organisatorisk innovation).
UDDANNELSE
Andelen af unge, der forventes at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse, er 92,4 pct. i Region Syddanmark, mens landsgennemsnittet er 92,1 pct. (Tallet gælder de unge, der afsluttede 9. klasse i 2011). Andelen er steget betydeligt de seneste år, både i Region Syddanmark og i resten af landet.
I Region Syddanmark er andelen af en ungdomsårgang, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse 59,2 pct. mod 59,1 pct. på landsplan (Årgang 2011).
Med hensyn til de lange videregående uddannelser ligger Region Syddanmark lidt under landsgennemsnittet, idet 25,3 pct. af en ungdomsårgang forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse mod 26,8 pct. på landsplan (Årgang 2011).
Knap 29 pct. af de 30-64 årige i Region Syddanmark har inden for de seneste fire uger deltaget i uddannelsesaktiviteter (2011). Det er på niveau med hele landet (knap 30 pct.).

2. Syddansk Vækstforum: Strategi og investeringer

Regional erhvervsudviklingsstrategi

Vækstforum er omdrejningspunktet for den regionale vækstindsats. Her samles repræsentanter for erhvervslivet, viden- og uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter og lokale og regionale myndigheder – aktører, der har førstehåndskendskab til erhvervslivets udfordringer og de regionale vækstbetingelser. Vækstforum består af 20 medlemmer samt observatører bl.a. fra det tyske mindretal. Én af de kommunale repræsentanter skal repræsentere yderområderne.

Boks 2. De regionale vækstforas opgaver

De regionale vækstfora har til opgave at:

- Udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi for regionen med udgangspunkt i områdets rammevilkår og erhvervsspecialisering
- Overvåge de regionale og lokale vækstvilkår
- Udvikle og afgive indstilling – inden for den regionale erhvervsudviklingsstrategi – om medfinansiering af erhvervsudviklingsaktiviteter til regionsrådet om regionale udviklingsmidler og til staten om strukturfondsmidler
- Sætte fokus på yderområder, idet vækstforaene i gennemsnit skal anvende mindst 35 pct. af strukturfondsmidlerne til gavn for yderområderne fra 2007-13. Syddansk Vækstforum skal anvende 41 pct. af strukturfondsmidlerne til gavn for yderområderne.

Med udgangspunkt i de regionale styrker og udfordringer i Region Syddanmark, har Syddansk Vækstforum udarbejdet en erhvervsudviklingsstrategi "Strategi 2012-2020". Strategiens vision og fokusområder er beskrevet nedenfor i boks 3.

Boks 3: Syddansk Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi

Vision: Syddanmark er i 2020 kendetegnet ved høj vækst drevet af høj produktivitet og beskæftigelse samt af virksomheder, der agerer globalt..

Strategi: Syddansk Vækstforum fokuserer sin erhvervsudviklingsindsats inden for tre udvalgte forretningsområder: Sundheds- og velfærdsinnovation, Bæredygtig energi (energieffektivisering og offshore) og Oplevelseserhverv (design og turisme). Vækstforum støtter initiativer, der anvender et eller flere af følgende redskaber til udvikling af forretningsområderne: "Menneskelige ressourcer og uddannelse", "iværksætteri", "forskning, innovation og nye teknologier" samt "klyngeudvikling".

Økonomiske rammer

Realiseringen af vækstforums erhvervsudviklingsstrategi sker primært gennem anvendelsen af regionale udviklingsmidler og EU-strukturfondsmidler. Region Syddanmark har i gennemsnit fra 2007-2011 afsat knap 113 mio. kr. til erhvervsudvikling af de regionale udviklingsmidler. Derudover råder vækstforum i samme periode årligt over ca. 102 mio. kr. strukturfondsmidler.

Nedenfor i tabel 1 vises finansieringen af vækstforums strategi og handlingsplaner fra 2007-2012.

Tabel 1: Vækstforums anvendelse af midler fordelt på finansieringskilder *

År	Regionale erhvervsudviklingsmidler (mio. kr.)	Strukturfondsmidler (mio.kr.)		Medfinansiering (mio.kr.)	
		Regionalfond	Socialfond	Virksomheder	Anden
2007	107,7	11,7	17,7	n.a.	n.a.
2008	101,8	111,4	64,5	45,2	136,4
2009	105,7	125,1	76,2	85,1	207,2
2010	109,9	65,4	70,0	37,1	127,4
2011	139,4	41,0	100,8	183,6	323,1
2012	100,6	70,6	33,2	127,4 ¹⁾	

* Tallene i tabellen stammer fra Danske Regioner, der baserer sine oplysninger på budgettal. Tallene er udtryk for vækstforums forventninger til projekternes finansiering, men er ikke reguleret for realiserede ændringer og kan derfor ikke sammenlignes med vækstforums regnskabsoplysninger.

1) Danske Regioner har ikke opdelt medfinansieringen på virksomheder og anden medfinansiering i 2012.

Som led i udmøntningen af den regionale erhvervsudviklingsstrategi har Syddansk Vækstforum bl.a. medfinansieret følgende projekter:

Sundheds- og velfærdsinnovation - Welfare Tech klyngen :

Formålet med Welfare Tech er at skabe værditilvækst i eksisterende virksomheder og understøtte udviklingen af nye proces- og produktinnovative virksomheder inden for det velfærdsteknologiske område i Danmark. Welfare Tech har opnået at blive en etableret og anerkendt klynge med 156 medlemmer, størstedelen private virksomheder. I det første 3-årige projektforløb, som netop er afsluttet, har Welfare Tech gennemført 256 vejlednings-forløb og skabt en direkte økonomisk, partnermæssig eller videnskabsmæssig gevinst for over 200 virksomheder. Projektet har været med i udviklingen af 56 nye velfærdsteknologiske produkter, og 54 virksomheder har fundet forretningsmæssige partnere eller interesserede købere. 46 virksomheder er via side-stepping blevet involveret i det velfærdsteknologiske område, og Welfare Tech har været involveret i skabelse af otte nye virksomheder. Med afsæt i disse resultater besluttede Syddansk Vækstforum i december 2012 at støtte Welfare Tech i en fase 2 med 15 millioner kroner over den kommende periode. Welfare Tech vil med disse midler styrke indsatsen over for iværksættere, styrke klyngens udbud af sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger, hjælpe med at øge virksomhedernes kommercialisering og internationalisering, skabe strategiske partnerskaber og konsortier mellem iværksættere, små og mellemstore virksomheder og offentlige aktører, udarbejde sidestepping-aktiviteter og fungere som facilitator for klyngens medlemmer.

Projektoplysninger

Projektholder: Welfare Tech (forening)

Startdato og slutdato: 4. januar 2010 - 31. marts 2013 fase 1 og – 1. maj 2013 - 30. april 2017 fase 2.

Økonomi: Samlet budget for klyngen i fase 1 på 74 mio. kr., heraf 52 mio. kr. fra Syddansk Vækstforum samt et samlet budget for klyngen i fase 2 på 20 mio. kr., heraf 15 mio. kr. fra Syddansk Vækstforum.

Offshoreklyngen:

Syddansk Vækstforum har siden 2009 satset målrettet på at fremme væksten indenfor offshoresektoren – både indenfor olie/gas og indenfor vindmøller på havet. Danmark har en national offshoreklynge – offshoreenergy.dk - med tyngden omkring Esbjerg Havn. Offshoreklyngen har over 275 medlemmer og arbejder med teknologier, viden og komponenter til anvendelse i hele værdikæden for offshore energiproduktion. Danske virksomheder har indtil i dag været involveret i 95 % af alle verdens havmølleparker og anses for at være blandt verdens bedste globalt.

Klyngens formål er blandt andet at tilbyde services, som tager udgangspunkt i virksomhedernes behov, og

som styrker klyngevirksomhedernes konkurrenceevne og klyngens udvikling og internationale positionering som helhed. Bl.a. forventes det, at de deltagende klyngevirksomheder øger deres produktivitet med 5-10 %.

Projektoplysninger

Projektholder: Offshoreenergy.dk

Startdato og slutdato: 1. november 2012 – 31. oktober 2016.

Økonomi: Samlet budget for offshoreklyngen på 37 mio. kr., heraf 18 mio. kr. fra Syddansk Vækstforum.

Lean Energy Cluster:

Syddansk Vækstforum har haft fokus på at skabe vækst og beskæftigelse inden for energieffektivisering siden 2009. Vækstforum har bl.a. støttet Lean Energy Cluster, som er en national erhvervsklynge inden for energieffektivisering. Klyngen har fokus på erhverv, der arbejder med teknologier, viden og systemløsninger, som medfører en intelligent og effektiv energiudnyttelse. Klyngens formål er at skabe vækst og beskæftigelse gennem øget samarbejde om bl.a. viden, innovation og forretningsudvikling. I 2012 sikrede Lean Energy finansiering til et nyt test og demonstrationscenter til virksomhederne inden for energieffektivisering, hvilket også fremadrettet kan sikre, at de danske virksomheder er førende med udviklingen af nye produkter og systemløsninger inden for energieffektivisering.

Over 200 virksomheder indgår i Lean Energy, der har en projektportefølje på 345 mio. kr. Lean Energy virksomhederne forventer markante vækstrater de kommende år på helt op til 20% pr. år. Ud af en omsætning på 24 mia. kr. i 2009 eksporterede de for 16,2 mia. kr. svarende til en eksportintensitet på 68%.

Projektoplysninger

Projektholder: Lean Energy Cluster (forening)

Startdato og slutdato: 27. september 2010 - 31. december 2014.

Økonomi: Samlet budget på 59 mio. kr. og 40 mio. kr. fra Syddansk Vækstforum.

Kreative erhverv - design:

Syddansk Vækstforum støtter Design2innovate, der er en national erhvervsklynge inden for design, som arbejder på at øge designanvendelse i private virksomheder. Design2innovate tilbyder virksomhederne en række aktiviteter - alle med fokus på, hvordan designmetoder og designtænkning kan inspirere virksomheder og organisationer til innovation i produkt-, service- og forretningsudviklingen.

Design2Innovate har en stærk forankring i det regionale forsknings- og designmiljø, partnerskab med nationale designorienterede virksomheder og offentlige institutioner samt et internationalt fokus.

Bag Design2innovate står Designskolen i Kolding, Syddansk Universitet, Dansk Design Center, IBC og en lang række større virksomheder som LEGO, DONG Energy, Georg Jensen Damaskvæveriet, Fiberline, ECCO, Rambøll, m.fl. Design2innovate er organiseret som en forening.

Som en særlig indsats for kreative erhverv i yderområder støtter Vækstforum projektet Fremtidsfabrikken, der er et projektinitiativ, som retter sig mod udviklingen af kreative iværksættere på Sydfyn. Fremtidsfabrikken er et eksempel på, hvordan der kan arbejdes med vækst og forøgelse af andelen af kreative iværksættere i et yderområde. En foreløbig evaluering af projektet viser en markant vækst i de deltagende virksomheders omsætning.

Projektoplysninger

Projektholder: Design2Innovate (forening)

Startdato og slutdato: 2. september 2010 – 31. december 2014 for Design2Innovate samt 25. marts 2010 – 30. november 2014 for Fremtidsfabrikken.

Økonomi: Samlet budget for Design2Innovate på 52 mio. kr., heraf 36 mio. kr. fra Syddansk Vækstforum og samlet budget for Fremtidsfabrikken på 26 mio. kr. og 18 mio. kr. heraf fra Syddansk Vækstforum.

Talentsatsningen :

Der er for få højtuddannede i Syddanmark til at sikre den fremtidige vækst og beskæftigelse i de syddanske virksomheder, ligesom der er flere unge med potentiale til mellem- og videregående uddannelser, der flytter ud af regionen end ind i regionen. Syddansk Vækstforum har derfor igangsat en særlig talentsatsning, som styrker indsatsen for, at syddanske virksomheder har adgang til de kompetencer, som de efterspørger både på kort og langt sigt.

Indsatsen består af fire projekter, der indeholder en række forskellige virksomhedsrettede elementer. Virksomheder får tilbud om opkvalificering af medarbejdere på baggrund af en vækstplan for virksomheden, ligesom virksomheder får tilbud om at få tilført eksterne ledelseskompetencer i en kortere periode. Der er elementer, der skal tiltrække udenlandske bachelorstuderende mhp. ansættelser i syddanske virksomheder, ligesom der er fokus på at tiltrække og fastholde indenlandske og udenlandske færdiguddannede.

Sammen skal initiativerne bistå med at imødekomme virksomhedernes efterspørgsel på kvalificerede medarbejdere fra ind- og udland.

I tilknytning hertil er der i Syddanmark etableret foreningen Work-Live-Stay Southern Denmark, hvis formål er at bidrage til at skabe bedre vækstbetingelser i Syddanmark. Det vil ske ved at forbedre muligheden for at såvel private som offentlige virksomheder kan tiltrække og fastholde højtuddannede og specialister fra ind- og udland.

Projektoplysninger

Projektholder: Syddansk Universitet, Væksthus Syddanmark og Sønderborg Erhvervs- og Turistforening

Startdato og slutdato: 1. januar 2012 – 31. december 2014

Økonomi: Samlet budget på 171 mio. kr., heraf 98 mio. kr. fra Syddansk Vækstforum

For yderligere information om Syddansk Vækstforum se:

<http://vaekstforum.regionsyddanmark.dk/wm220355> og <http://syddanmark2020.dk/>

For yderligere projekter fra Syddansk Vækstforum og andre vækstfora se:

<http://www.ebst.dk/eustrukturfonde.dk/forside/0/2>